

Informace ze zdravotnictví Pardubického kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
1. 8. 2011

3

Diabetologie - činnost oboru v Pardubickém kraji v roce 2010

Diabetology - Activity in Branch in the Pardubický Region in 2010

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Pardubickém kraji v roce 2010 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Pardubický region in 2010 contains data about out-patient care by type of establishment of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2010. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2010 představují diabetici v Pardubickém kraji více než 7 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 137 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 1 750), což z celkového počtu pacientů činilo 0,36 % (ČR 0,22 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,13 % (v ČR 0,08 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 13,73 lékařů a 15,05 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku)

ve 192 ordinacích. Lékaři k 31.12.2010 léčili celkem 37 538 osob. Na jednoho lékaře v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 2 734 léčených pacientů (v roce 2004 to bylo 2 351), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 326 pacientů (v roce 2004 to bylo 2 301 pacientů). Jak je patrné z první tabulky, nejvíce je ostatních ambulantních zdravotnických zařízení (86 %), což jsou z převážné většiny ordinace praktických lékařů pro dospělé. V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn. že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2010 bylo provedeno celkem přes 92 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo pokles o více než 4 % oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 6 715, nejméně v okrese Pardubice (5 370) a nejvíce v okrese Ústí nad Orlicí (10 484). Po letech rostoucího trendu tohoto onemocnění, zůstal celkový počet léčených osob téměř shodný s rokem 2009. Jedním z hlavních růstových faktorů je stárnutí populace. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen 52,5 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 53,2 %).

Počet diabetiků léčených pouze dietou zaujímal 23 % z úhrnu léčených osob, v relaci na 10 000 obyvatel činil 167 případů (ČR 162). Počet léčených PAD byl nejvyšší, činil 53 % z úhrnu, na 10 000 obyvatel připadalo 385 případů (ČR 389). Léčených diabetiků inzulinem bylo 15,6 % a kombinovanou léčbou inzulinem a PAD pouze 8,4 %. Struktura pacientů podle druhu léčby v ČR byla následující: 21,2 % osob bylo léčeno jen dietou, 50,7 % perorálními antidiabetiky (PAD), 16,3 % osob inzulinem a 11,8 % kombinovanou léčbou (inzulinem a PAD). Jak je patrné, kraj nevybočuje a potvrzuje republikový trend.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, více než 94 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Svitavy (téměř 98 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 1 949 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2010), mimo roku 2008 u mužů a roku 2007 a 2010 u žen je stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků.

Zpracovala: Lenka Lesková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.:495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: drahokoupilová@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření dle druhu zdravotnických zařízení

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
dle druhu zdravotnických zařízení					
Ambulantní část lůžkových ZZ	10	2,37	3,32	15 376	6 488
Samostatná ordinace lékaře specialisty	17	9,30	10,37	68 811	7 399
Ostatní ambulantní zdravotnická zařízení	165	2,06	1,36	8 008	3 887
Celkem	192	13,73	15,05	92 195	6 715
dle území (okres)					
Chrudim	49	2,63	3,31	15 054	5 724
Pardubice	66	6,22	5,82	33 403	5 370
Svitavy	35	2,12	2,65	14 801	6 982
Ústí nad Orlicí	42	2,76	3,27	28 937	10 484
Pardubický kraj	192	13,73	15,05	92 195	6 715

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Chrudim	7 252	694,67	3,74	94,97	1,30
Pardubice	13 844	821,87	5,76	93,46	0,79
Svitavy	8 061	766,19	1,69	97,56	0,76
Ústí nad Orlicí	8 381	602,46	7,31	91,65	1,04
Pardubický kraj	37 538	725,84	4,84	94,22	0,94
Česká republika	806 230	765,45	6,92	91,77	1,31

Počet léčených diabetiků k 31.12.2010

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Chrudim	7 252	44,99	55,01	35,09	473	41,86	58,14
Pardubice	13 844	47,81	52,19	20,89	986	48,78	51,22
Svitavy	8 061	47,50	52,50	37,24	641	52,26	47,74
Ústí nad Orlicí	8 381	49,05	50,95	22,35	732	49,73	50,27
Pardubický kraj	37 538	47,48	52,52	27,47	2 832	48,66	51,34
Česká republika	806 230	46,77	53,23	16,62	64 997	47,92	52,08

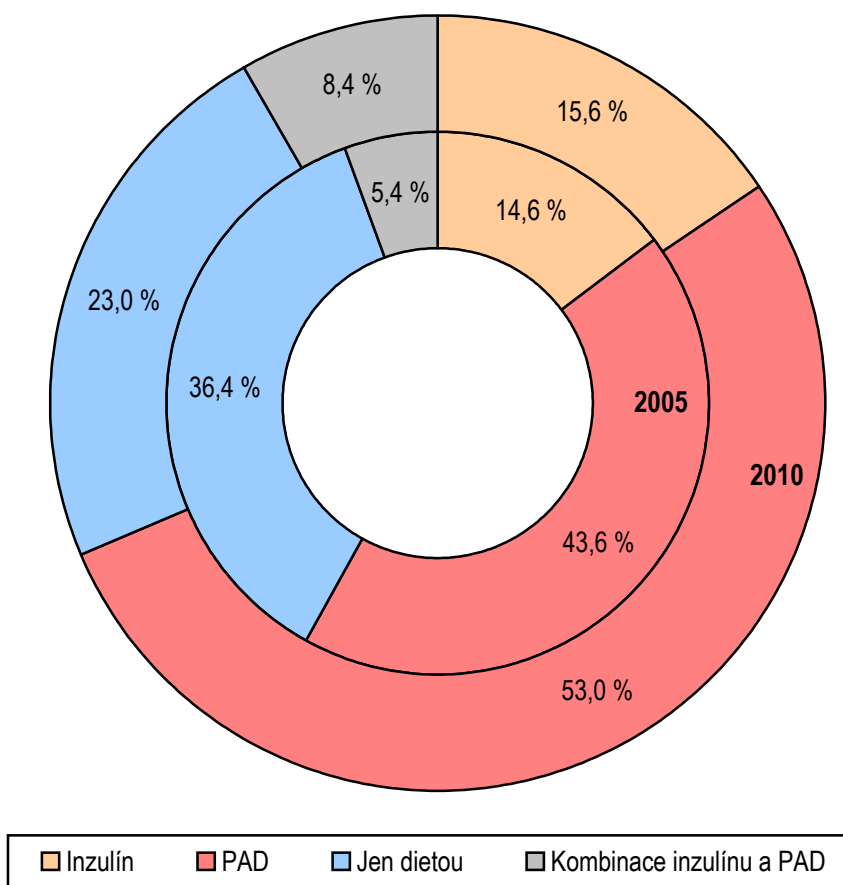
Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

Území, okres	Diabetická						
	nefropatie		retinopatie			noha	
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací
				proliferativní	slepota		
Chrudim	741	230	758	167	16	380	71
Pardubice	1 377	601	1 131	279	51	387	72
Svitavy	727	198	796	233	10	153	34
Ústí nad Orlicí	989	409	1 118	204	19	488	69
Pardubický kraj	3 834	1 438	3 803	883	96	1 408	246

Léčení diabetici podle druhu léčby

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Kombinací inzulínu a PAD	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Chrudim	969	92,82	4 407	422,15	1 048	100,39	828	79,31
Pardubice	3 053	181,25	7 888	468,28	1 752	104,01	1 151	68,33
Svitavy	2 754	261,76	3 545	336,95	1 211	115,10	551	52,37
Ústí nad Orlicí	1 843	132,48	4 076	293,00	1 846	132,70	616	44,28
Pardubický kraj	8 619	166,66	19 916	385,10	5 857	113,25	3 146	60,83
Česká republika	170 605	161,98	409 197	388,50	131 625	124,97	94 803	90,01

Léčení diabetici v roce 2005 a 2010

Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2010

